

N:o 135.

Af herr **H. Hedlund**, om skrifvelse till Konungen angående
ändring i instruktionen för medicinalstyrelsen.

Befordringen inom apotekareyrket sker genom tilldelande af apoteksprivilegier och tillgår sålunda: När ett apoteksprivilegium blir utan innehafvare, förklarar kungl. medicinalstyrelsen det ledigt till ansökan, hvar efter sökande till nämnda styrelse inlämnar sin ansökan jämte de betyg och handlingar, som styrka sökandens kompetens. Kungl. styrelsen inforrdar därefter af apotekaresocietetens direktion utlåtande, hvari direktionen bland de sökande nämner tre, hvilka direktionen finner mest passande och berättigade till ifrågavarande apoteksprivilegium. Efter erhållen kännedom om direktionens förslag anmäler kungl. styrelsen till Kungl. Maj:t de sökande samt förordar den bland desse, hvilken kungl. styrelsen finner mest berättigad att komma i åtnjutande af privilegiet. Därpå tilldelar Kungl. Maj:t nådigt privilegium. I allmänhet lämnas detta åt den af medicinalstyrelsen förordade; men exempel finnes äfven, då Kungl. Maj:t utnämnt någon annan af de sökande.

De kvalifikationer, som erfordras för befordran till apoteksprivilegium, äro: aflagd apotekarexamen, minst 4 års tjänstgöring som farmaceut samt för öfrigt oförvitlighet i tjänsten.

Kungl. medicinalstyrelsen förordar jämlikt sin instruktion »den, som finnes mest förtjänt». För att inhämta personalkännedom inforrdar medicinalstyrelsen det nämnda förslaget af apotekaresocietetens direktion, något som dock icke äger stöd i författningarna.

Inom den obefordrade apotekarekåren förnimmas talrika uttryck af missnöje med denna anordning till följd däraf, att den lämnar utrymme

för rätt mycket godtycke. Uttrycket »den, som finnes mest förtjänt» är ganska sväfvande och synes behöfva suppleras med närmare bestämmelser om, huru denna förtjänst skall beräknas. Icke heller kan det anses lämpligt, att yttrande i sådana ärenden inhämtas af apotekaresocietetens direktion, hvars medlemmar ingalunda alltid äro i det läge att kunna afgifva ett opersonligt, opartiskt och rättvist omdöme. Också äro klagomålen öfver inkonsekvens och oförklarliga förbigåenden vid dessa af apotekaresocietetens direktion upprättade förslag talrika. Än hafva högre betyg fått gälla, än längre tjänstetid och än högre lefnadsålder, liksom man äfven sett exempel på att en sökande blifvit förbigången af en annan ej äldre med lägre betyg. Icke heller föreligger minsta principiella skäl till denna sed, då apoteksinnehafvarne ju ej hafva något som helst laglig förmyndareskap öfver de obefordrade.

I själfva verket utgöra examensbetyg, tjänstgöringstid och öfriga meriter en fullt tillräcklig och tillika objektiv befordringsgrund för dem, hvilka söka apoteksprivilegier.

En väl vitsordad, långvarig tjänstgöringstid bör härvid i främsta rummet komma i beräkning. Därefter vackra betyg i apotekareexamen, hvarvid hänsyn till dem måhända kunde så tagas, att betygen åsättas ett visst tjänstetidsvärde, t. ex. vissa månader för hvarje betyg. Slutligen komma extra meriter, såsom farmaceutiskt vetenskapligt arbete, utgifna publikationer rörande facket, hvilka af sakkunnige erhållit goda vitsord, längre tids tjänstgöring som lärare eller assistent vid farmaceutiska institutet o. s. v. Som merit kan äfven räknas att hafva vid in- eller utländskt universitet aflagt högre examen inom någon eller några af de vetenskaper, som teoretiskt eller praktiskt idkas vid farmaceutiska institutet.

Om än icke i kungl. medicinalstyrelsens förord, så dock i apotekaresocietetens direktions förslag plägar särskildt afseende fästas vid föreståndareskap för apoteksinrättningar. Men det är skäligen oberättigadt, i det att dessa föreståndareskap tilldelas godtyckligt eller äro, såsom vid arrenden af apotek, en följd af vederbörandes goda ekonomiska förhållanden. Därför bör föreståndareskap med eller utan arrende ej räknas mera meriterande än vanlig oförvitlig tjänstgöring.

Om med hänsyn till de säregna förhållanden, som utmärka apotekaryrket, det anses hafva skäl för sig, att vid befordringar apotekarekåren gifves tillfälle att yttra sig, så bör detta i allt fall ej som hittills endast medgifvas den ena parten, utan också den andra. Därigenom beredes nämligen vida större trygghet för ett på personal- och sakkunskap

hvilande, opartiskt förslag. Detta kunde lämpligast ske genom en kommission, till hälften bestående af apoteksinnehafvare, utsedda af apotekarsocieteten, och till hälften af obefordrade, valda af de obefordrade farmaceuterna, vare sig direkt eller genom ombud eller genom någon deras förening.

På grund af det anförda anhåller jag få föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes utfärda ny instruktion i afseende å kungl. medicinalstyrelsens förfarande vid afgifvande af förord till erhållande af apoteksprivilegium, hvilken lägger en mera objektiv grund för dessa förord, än nu gällande bestämmelser härom och tillvägagående äro egnade att åstadkomma.

Stockholm den 18 februari 1903.

Henrik Hedlund.

I motionens syfte instämmer

Conrad Vahlquist.